

**HUZII N.**

National Pedagogical Drahomanov University, Kyiv, Ukraine

## **INSTITUTIONALISATION OF IDEAS AND DIDACTIC MODELS OF THE ARTISTIC TEACHER, MASTER, EXPERT'S TRAINING WITHIN UKRAINIAN PEDAGOGICAL TRADITION AT THE LATE 20TH – EARLY 21ST CENTURIES**

Contemporary priorities of the national educational policy presuppose, in accordance with the Conception of pedagogical education evolvement, training the competent, creative, self-motivated New Ukrainian school teacher as the transformations agent able to transfer the multitasking teaching occupation to the artistic level. This requires, alongside with providing non-standard innovation approaches of artistic implementation, the profound historical and pedagogical background with progressive national educational traditions, i.e. the vigorous heuristic potential of Ukrainian teacher's training heritage referring to educating an artistic teacher, master and expert. Special significance in this issue's historiography appertains to the stage of dynamic institutionalising the ideas of pedagogical artistry, mastery, efficiency and implementing their didactic models in the practice of managing teacher's training education in the 90s – 2000s.

Within this period, an important role was fulfilled by scientific and pedagogical ideas due to creating and active functioning of profiled scientific domains, i.e. laboratories, departments, public institutions, the executives of which actively conducted monographic and theses research centred around the agenda under consideration; arranged thematic science conferences; elaborated and substantiated the conceptual background of their accomplishment within the practice of pedagogical education.

Among the suggested didactic models of educating the artistic teacher, master and expert, the most fruitful ones were the ideas of teaching pedagogical mastery basics, pedagogical artistry, as well as pedagogical culture, pedagogical techniques, pedagogical professionalism as curricular subjects. The introduction of the aforementioned disciplines as the universities' curricular subjects in the late 90s – early 2000s in accordance with Pedagogical Education major as the essential/standardised ones is efficiently complete, but, at the same time, is characterised by insubstantial controversy and unbalance of curricular time volume and its activities distribution; that may be presupposed by the institutions administration's underestimating their role and opportunities in the prospective teacher's/tutor's occupational training. Methodological sustaining the student's grasp of the subjects under consideration is represented both by widely recognised Poltava scholars' (edited by I. Ziaziun) teaching publications in the field of pedagogical mastery and textbooks/teaching aids somewhat different in terms of content, in particular pedagogical creativity, pedagogical culture, pedagogical deontology, pedagogical professionalism sources, etc.

The achievements of science and pedagogical ideas alongside with the practice of teaching resources training have presupposed further development of pedagogical activity theory and methodology both within didascology traditional vector and the contemporary innovation contexts, in particular, pedeutology and pedagogical acmeology.

**Key words:** *institutionalisation; pedagogical mastery; artistry/creativity; professionalism/efficiency; teacher's (tutor's) training (education).*

Стаття надійшла до редакції 14.07. 2020 р.

УДК 378.147.091.33-027.22: 373.3

DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2020.25.223197>

**ТЕТЯНА ДОВГА**

ORCID: 0000-0002-4219-0194

Центральноукраїнський державний педагогічний університет  
імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький

## **ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ІНТЕРАКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ**

У статті розглянуто інтерактивний інструментарій реалізації авторської технології формування іміджу майбутнього вчителя початкової школи в освітньому процесі педагогічного університету. Презентована технологія дозволила стимулювати потребу студентів у особистісному та професійному самовдосконаленні, мотивувати їх до створення позитивного іміджу; сприяти оволодінню навичками створення особистісно-професійного професійного іміджу з метою підвищення конкурентоспроможності майбутнього педагога, його особистісної та професійної самореалізації.

**Ключові слова:** авторська технологія формування іміджу; майбутній учитель початкової школи; особистісний підхід; технологічний підхід; інтерактивні технології, кейс-технологія, технологія портфоліо

**Постановка проблеми** в загальному вигляді та вказівка на її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Модернізація вищої і середньої освіти в Україні актуалізувала проблему вдосконалення професійної підготовки педагогічних кадрів. У «Концепції розвитку педагогічної освіти» (Концепція, 2018) означено вектор

особистісно-професійного зростання педагогів, що передбачає наявність професійно значущих якостей, зокрема, фахової компетентності, мобільності, конкурентоспроможності, прагнення до інноваційних пошуків і відкриттів, потреби в систематичному саморозвитку та самовдосконаленні.

Статус «агента змін» зобов'язує сучасного вчителя бути висококультурною особистістю, успішним професіоналом, здатним гідно презентувати себе в умовах конкуренції на ринку освітніх послуг. Насамперед це стосується вчителя початкової школи, який у відповідь на сучасні освітні вимоги та суспільні очікування, повинен володіти не лише високим професіоналізмом, а й бездоганним іміджем.

Аналіз найвагоміших публікацій, на які спирається автор. Актуальною для сучасної педагогічної теорії і практики є проблема особистісно орієнтованої професійної освіти. До її вивчення свого часу долучились відомі вчені: В. Безпалько, І. Бех, Є. Бондаревська, О. Вербицький, О. Дубасенюк, О. Пехота, С. Подмазін, О. Савченко, Г. Селевко, С. Сисоєва, С. Стрілець, П. Щербань, І. Якиманська та ін.

Особистісно орієнтована освіта визначається як «цілеспрямований, безперервний, організований педагогічний процес, що сприяє розвитку і саморозвитку студента, становленню його як особистості з урахуванням індивідуальних особливостей, здібностей, інтересів» (Дубасенюк, 2012, с. 436).

Провідним для особистісно орієнтованої освіти вважається особистісний підхід, який передбачає допомогу індивіду в усвідомленні себе особистістю, у виявленні, розкритті його можливостей, становленні самосвідомості, у здійсненні особистісно значущих і суспільно прийнятих самопроцесів – самовизначення, самореалізації та самоутвердження (Сенько, 2000, с. 106).

В умовах сучасної професійної підготовки активно використовується технологічний підхід, який полягає в застосуванні сукупності технологій, що сприяють оптимальному вирішенню освітніх та наукових завдань професійної освіти. Це стосується як організації освітнього процесу в цілому, так і окремих напрямів діяльності закладу вищої освіти.

Технологічний підхід вважається оптимальним для дослідження складних багатовимірних об'єктів, процесів, явищ, оскільки він дозволяє обрати стратегію системного вивчення об'єкта, від якого залежить результативність навчально-професійної діяльності чи особистісно-професійного саморозвитку майбутніх фахівців.

Оновлення особистісно орієнтованої професійної підготовки відбувається значною мірою через упровадження в освітній процес сучасного вишу інноваційних технологій: «Нові технології не тільки забезпечують викладачів і студентів новими засобами та ресурсами, але й змінюють самі способи комунікації між викладачами та студентами. Новий підхід характеризується використанням інтерактивних методів, які забезпечують двонаправлений потік інформації «викладач – студент» і «студент – студент» незалежно від форми заняття (лекція, практичне заняття, ділова гра тощо). Впровадження нових технологій має бути направленим на підвищення якості освіти і, як наслідок, на підвищення конкурентоздатності навчальних закладів (Стрілець, 2013, с. 304-305).

Вирішення досі не вирішених аспектів наукової проблеми. Наразі численні наукові дослідження в галузі теорії і практики професійної освіти націлені на розробку спеціальних технологій вдосконалення окремих аспектів професійної підготовки майбутніх фахівців педагогічної галузі. Зокрема, це стосується формування в них особистісно-професійного іміджу.

Протягом останнього десятиліття вітчизняні вчені розробили та апробували різноманітні методики створення іміджу майбутніх фахівців педагогічного фаху, як-от: соціального педагога (І. Ніколаєску, І. Трубник); викладача закладу вищої освіти (А. Коркішко, О. Момот, Н. Прус, Н. Ткаченко); IT-фахівця (О. Митцева), вчителя технологій (В. Бондаренко), вчителя історії (П. Шеремет), вихователя закладу дошкільної освіти (Т. Марєєва) тощо. В Україні захищені дисертаційні дослідження І. Размолдчикової (2011) та Н. Савченко (2016), які містять авторські методики розвитку іміджу вчителя початкової школи. Однак, наразі існує необхідність у розробленні цілісної технології формування особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи з урахуванням освітніх інновацій та наукових розвідок у даній галузі.

**Метою** статті є опис інтерактивного інструментарію авторської технології формування особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи в освітньому процесі педагогічного університету.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Педагогічна технологія – це створена адекватно до потреб і можливостей особистості і суспільства теоретично обґрунтована навчально-виховна система соціалізації, особистісного і професійного розвитку і саморозвитку людини в освітній установі, яка, в наслідок упорядкованих професійних дій педагога при оптимальності ресурсів і зусиль всіх учасників освітнього процесу, гарантовано забезпечує ефективну реалізацію свідомо визначеної освітньої мети та можливість оптимального відтворення процесу на рівні, який відповідає рівню педагогічної майстерності педагога (Сисоєва (Ред.), 2001, с. 18).

Інтерактивні технології (англ. *inter* – взаємний, *act* – діяти) базуються на активній взаємодії суб'єктів освітнього процесу, передбачають обов'язковий зворотній зв'язок, різноманітні форми обміну думками (діалог та полілог), залучення до колективної та індивідуальної проектної діяльності, що дозволяє учасникам максимально реалізувати свій інтелектуальний потенціал, стати ефективним та успішним.

Аналіз досліджень, що презентують наукові пошуки в галузі розробки технологій формування професійно-педагогічного іміджу, засвідчує, що кожна з цих технологій має свою специфіку, але спільним є те, що в них обов'язково присутні засоби і прийоми інтерактивного навчання. Це підтверджує думку про те, що феномен іміджу є інтерактивним за своєю сутністю, він може підкреслити індивідуальність його власника, стати своєрідним брендом особистості, а його формування є гнучким, динамічним процесом, який не може бути універсальним, адже він постійно змінюється залежно від умов, обставин, часу і особливостей суб'єктів освітнього процесу.

Численні публікації в пресі, телевізійні дискусії переконують нас у тому, що сучасний учитель має цілковите право на створення неординарного професійного образу. Як зауважує Н. Ткаченко: «Оригінальний імідж є схвальним у світлі сучасних реформ у галузі освіти, метою яких є розірвати звичні стереотипи щодо професії вчителя та його діяльності, утвердження його гідного статусу в суспільстві тощо. Педагога Нової української школи

має вирізняти інноваційний характер мислення, вміння використовувати нові методи і форми роботи, які деякою мірою можуть навіть суперечити загальноприйнятим ідеям щодо навчання і виховання дітей. Це зацікавлює споживачів освітніх послуг, керівництво, педагогічну і суспільну громадськість» (Ткаченко, 2018, с. 169).

Загальна характеристика авторської технології формування іміджу майбутнього вчителя початкової школи.

Розроблену нами технологію формування особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи ми впроваджували в освітній процес факультету педагогіки та психології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка з 2009 року і дотепер. Реалізація технології відбувалась за такими напрямками:

1. Збагачення змісту дисциплін психолого-педагогічного циклу та дисциплін спеціальної підготовки відомостями іміджевого характеру.

2. Викладання навчальних дисциплін за вибором: «Імідж сучасного вчителя», «Імідж сучасного вчителя початкової школи», «Імідж сучасного менеджера початкової освіти» (в попередні роки це були авторські спецкурси, наприклад, «Основи іміджології», «Основи іміджування та здорового способу життя» тощо).

3. Виконання студентами індивідуальних навчально-дослідних завдань під час навчальної та виробничої практики в закладах середньої освіти.

4. Розробка науково-дослідних проектів з проблеми професійного іміджу, участь в науково-практичних студентських конференціях.

5. Підготовка курсових і кваліфікаційних робіт бакалаврського і магістерського рівня.

6. Залучення студентів до різних форм позааудиторної виховної роботи, отримання ними додаткової формальної, інформальної та неформальної освіти.

За цей період ми підготували програмно-методичне забезпечення вказаних вище дисциплін, а саме: навчально-методичні комплекси, навчальні та робочі програми, силабуси, навчальні посібники: «Імідж сучасного вчителя» (2015), «Педагогічний імідж» (2016); термінологічні словники: «Імідж і здоров'я» (2017), «Мода. Стиль. Одяг» (2017); дидактичні матеріали до проведення лекційних та практичних занять, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів тощо.

Перейдемо до опису технологічного інструментарію, який ми застосовували під час реалізації авторської технології формування особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи. З числа найбільш ефективних технологій ми обрали кейс-технологію і технологію портфоліо.

Кейс-технологія (кейс-метод).

Кейс (англ. case – подія або пригода, від лат. імен. casus – випадок, інцидент, дієсл. cadere, що означає впасти, звалитися).

Кейс-технологія належить до неігрових імітаційних активних методів навчання. До складу кейс-технології входять: метод ситуаційного аналізу; ситуаційні завдання і вправи; аналіз конкретних ситуацій (АКС); метод кейсів (кейс-стаді); метод інциденту; метод розбору ділової кореспонденції; ігрове проектування; метод ситуаційно-рольових ігор (Гушин, 2012, с. 4).

Зокрема, нашу увагу привернула технологічна особливість кейс-методу, яка й стала приводом для його використання в процесі формування іміджу, а саме: «Кейс-метод концентрує в собі значні досягнення «технології створення успіху». У ньому передбачається діяльність по активізації студентів, стимулюванню їхнього успіху, підкресленню досягнень. Саме відчуття успіху виступає однією з головних рушійних сил методу, формування стійкої позитивної мотивації, нарощування пізнавальної активності» (Сурмін (Ред.), 2002, с. 127).

Детальний опис педагогічних кейсів та методики їхнього використання належить М. Савельєвій. Зокрема, авторка відносить до них і спеціальні завдання-ситуації, оскільки основна умова завдань такого виду – інформація, наповнена педагогічним змістом. Джерелом подібних завдань може стати художня й науково-популярна література, яка дає багатий матеріал, що представляє педагогічну реальність у всьому її розмаїтті.

Для успішного вирішення подібних завдань необхідні самостійні інтелектуальні дії студентів, засновані на інтеграції психолого-педагогічних знань, читацького та життєвого досвіду, їхньої перебудови та включення в процес вирішення завдання, в результаті чого й вирощується «живе» педагогічне знання студента. Усвідомлені студентом дії, застосовані в процесі вирішення педагогічних завдань-ситуацій, в подальшому стають основою стилю його педагогічного мислення, відтворюються в професійній діяльності (Савельєва, 2013, с. 29-30).

Під час вивчення студентами навчального предмета «Імідж сучасного вчителя початкової школи» ми використовували добірку тематично орієнтованих педагогічних кейсів, зміст яких сприяв розширенню уявлень студентів про особистісні та професійні якості вчителя, як-от: «Про витонченість і душевний спокій», «Про елегантність», «Про стиль і манеру одягатися», «Про значення одягу», «Про мого першого вчителя», «Про справжнього вчителя», «Про покликання до педагогічної праці», «Про любов до дітей» і т. ін.

Технологія портфоліо.

Портфоліо (від англ. portfolio – портфель, тека для важливих справ і документів; від фр. porter – викладати, формулювати і folio – аркуш, сторінка) – досье, набір досягнень, колекція робіт, метою яких є демонстрація освітніх і професійних досягнень людини. Поняття «портфоліо» сьогодні широко використовується в сфері моди, дизайну, менеджменту, іміджмейкінгу тощо.

Як педагогічна технологія, портфоліо – одна з найбільш сучасних технологій організації діяльності, оцінки та рефлексії, яка сприяє розвитку професійної мобільності студента, його майбутньої кар'єри.

На реалізації технології портфоліо, як ефективного засобу формування позитивного іміджу, наголошує В. Кучерявець. Зокрема, дослідниця пропонує такі прийоми роботи з портфоліо: розробка проекту портфоліо «позитивної комунікативної атаки» вчителя-початківця; створення індивідуального «показового» портфоліо, як демонстрації пізнавально-креативної здатності суб'єкта навчального процесу і «фокус-презентація» його перед

аудиторією, сутність якої полягає в реалізації ефектного «спалаху» самоподачі з позиції «переможця», в якій би сфокусувалися основні маркери позитивного педагогічного іміджу (Кучерявець, 2012, с. 129).

Застосування технології портфоліо в контексті нашого дослідження допомогло нам у вирішенні наступних завдань: стимулювати потребу студентів у особистісному та професійному самовдосконаленні, мотивувати їх до створення позитивного іміджу; сприяти оволодінню навичками створення особистісно-професійного професійного іміджу з метою підвищення конкурентоспроможності майбутнього педагога, його особистісної та професійної самореалізації.

Ми рекомендували майбутнім учителям початкової школи змодельовати електронне портфоліо за такою структурою: навчальна діяльність, професійна діяльність, наукова діяльність, культурно-освітня та дозвіллева діяльності, громадська робота і волонтерська діяльність. Водночас, ми знайомили студентів з різними видами портфоліо – навчальним, робочим, документальним, презентаційним, розвивальним, професійним тощо. Приміром, робоче портфоліо вважається базовим та застосовується більшістю педагогів на початковій стадії професійного становлення. Презентаційне портфоліо відображає творчу індивідуальність та креативність особистості. Навчальне портфоліо демонструє навчальний досвід студента, засвідчує його навчальні успіхи, а також проектує майбутню професійну діяльність.

**Висновки з дослідження** та перспективи подальшої розробки цього тематичного напрямку. Таким чином, реалізація авторської технології формування іміджу майбутнього вчителя початкової школи базувалась на використанні інтерактивних технологій та відповідного програмно-методичного забезпечення, завдяки чому було створено належні умови для продуктивної співпраці викладача і студентів з метою формування в останніх позитивного особистісно-професійного іміджу.

Кейс-технологія розвиває здатність до творчого вирішення нестандартних педагогічних завдань. Технологія портфоліо безпосередньо пов'язана з технологіями саморозвитку та самовдосконалення, вона є ефективним засобом самопрезентації та професійного зростання, демонстрації досягнень, творчих здібностей і успіхів у навчальній та професійній діяльності. Наші подальші розвідки будуть стосуватися дидактико-методичного забезпечення авторської технології формування особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя.

### Список використаних джерел

- Гущин, Ю. В. (2012). Интерактивные методы обучения в высшей школе. *Психологический журнал Международного университета природы, общества и человека «Дубна»*, 2, 1-18.
- Дубасенюк, О. (2012). *Професійна педагогічна освіта: особистісно орієнтований підхід*: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
- Кучерявець, В. Г. (2012). Технологія портфоліо у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя. *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія: Психолого-педагогічні науки*, 2, 128-130. Взято з [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp\\_2012\\_2\\_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2012_2_34).
- Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти*: наказ Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 р. № 776. Взято з <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
- Савельєва, М. Г. (2013). *Педагогические кейсы: конструирование и использование в процессе обучения и оценки компетенций студентов*: учеб.-метод. пособ. Ижевск: УдГУ.
- Сенько, Ю. В. (2000). *Гуманитарные основы педагогического образования: курс лекций*. Москва: Академия.
- Сисоєва, С. О. (Ред.), Алексюк, М. А., Воловик, П. М., Кульчицька, О. І. та ін. (2001). *Педагогічні технології у неперервній освіті*: монографія. Київ: Віпол.
- Сурмин, Ю. П. (Ред.). (2002). *Ситуационный анализ, или Анатомия Кейс-метода*. Киев: Центр инноваций и развития.
- Стрілець, С. І. (2013). *Інновації у вищій педагогічній освіті: теорія і практика*: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Чернігів: ФОП Лозовий В. М.
- Ткаченко, Н. М. (2018). Стратегії, техніки та технології створення позитивного професійного іміджу вчителя іноземних мов. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 60, 168-172.

### References

- Gushchin, Yu. V. (2012). Interaktivnye metody obucheniia v vysshei shkole [High School Interactive Teaching Methods]. *Psikhologicheskii zhurnal Mezhdunarodnogo universiteta prirody, obshchestva i cheloveka «Dubna»* [Psychological journal of the International University of Nature, Society and Man "Dubna"], 2, 1-18 [in Russian].
- Dubaseniuk, O. (2012). *Profesiina pedahohichna osvita: osobystisno oriientovanyi pidkhid* [Professional pedagogical education: a personality-oriented approach]: monohrafiia. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka [in Ukrainian].

- Kucheriavets, V. H. (2012). Tekhnolohiia portfolio u protsesi profesiinoini pidhotovky maibutnoho vchytelia [Portfolio technology in the process of professional training of future teachers]. *Naukovi zapysky [Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia]. Serii: Psykholoho-pedahohichni nauky [Scientific notes [Nizhyn State University. Nikolai Gogol]. Series: Psychological and pedagogical sciences]*, 2, 128-130. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp\\_2012\\_2\\_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2012_2_34) [in Ukrainian].
- Pro zatverdzhennia Kontseptsii rozvytku pedahohichnoi osvity [About the statement of the Concept of development of pedagogical education]:* nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 16 lypnia 2018 r. № 776. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> [in Ukrainian].
- Saveleva, M. G. (2013). *Pedagogicheskie keisy: konstruirovaniie i ispolzovaniie v protsesse obucheniiia i otcenki kompetentcii studentov [Pedagogical cases: design and use in the learning process and assessment of students' competencies]:* ucheb.-metod. posob. Izhevsk: UdGU [in Russian].
- Senko, Iu. V. (2000). *Gumanitarnye osnovy pedagogicheskogo obrazovaniia [Humanitarian foundations of teacher education]: kurs lekcii.* Moskva: Akademiia [in Russian].
- Sysoieva, S. O. (Ed.), Aleksiiuk, M. A., Volovyk, P. M., & Kulchytska, O. I. ea al. (2001). *Pedahohichni tekhnolohii u neperervnii osviti [Pedagogical technologies in continuing education]:* monohrafiia. Kyiv: Vipol [in Ukrainian].
- Strilets, S. I. (2013). *Innovatsii u vyshchii pedahohichnii osviti: teoriia i praktyka [Innovations in higher pedagogical education: theory and practice]:* navch. posib. dlia stud. vyshchikh navch. zakladiv. Chernihiv: FOP Lozovyi V. M. [in Ukrainian].
- Surmin, Iu. P. (Ed.). (2002). *Situatsionnyi analiz, ili Anatomiiia Keis-metoda [Situational Analysis, or Anatomy of the Case Method].* Kiev: Tcentr innovatsii i rozvitiia [in Russian].
- Tkachenko, N. M. (2018). Stratehii, tekhniki ta tekhnolohii stvorennia pozytyvnoho profesiinoho imidzhu vchytelia inozemnykh mov [Strategies, techniques and technologies for creating a positive professional image of a foreign language teacher]. *Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. Seriiia 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy [Scientific journal of NPU named after MP Dragomanova. Series 5. Pedagogical sciences: realities and prospects]*, 60, 168-172 [in Ukrainian].

#### **DOVGA T.**

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi, Ukraine

#### **TECHNOLOGY OF FORMATION OF THE FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHER'S IMAGE: INTERACTIVE INSTRUMENTARIUM**

The article considers interactive tools for the implementation of the author's technology of future primary school teacher's image formation.

Reformation of all levels of national education has highlighted the need to prepare highly qualified teachers for meeting the needs of secondary schools. Changes in school education primarily affected the primary school teacher, who today needs to have not only high professionalism, but also perfect personal and professional image.

In order to form personal and professional image of future primary school teachers, we have created an authorial technology, which we have introduced into the educational process of the Faculty of Pedagogy and Psychology of the Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko. The technology was based on the usage of interactive technologies and appropriate methodological and syllabus support in the educational process, which included the educational and methodological complex of the discipline "Modern primary school teacher's image."

We have chosen case technology and portfolio technology as technological tools, as they are among the most modern and effective interactive technologies. Case technology belongs to non-game simulation teaching methods. It includes: the method of situational analysis, the method of situational tasks and exercises, the analysis of specific situations, the method of cases (case studies), etc. During the studying of the subject "Modern primary school teacher's image" by students, we used a selection of thematically oriented pedagogical cases. Portfolio technology is an effective tool for organizing student activities, assessment and reflection. We introduced students different types of portfolios and recommended them to model their own electronic portfolio.

Thus, the implementation of the author's technology of formation of the future primary school teachers' image provided favorable conditions for productive cooperation between teacher and students in order to form students' positive personal and professional image.

**Keywords:** *author's technology of image formation; future primary school teacher; personal approach; technological approach; interactive technologies, case technology, portfolio technology*

Стаття надійшла до редакції 12.08.2020 р.